

**Prof.dr Nedžad Bašić, redovni profesor, naučni savjetnik Evropskog
defendologija centra Banja Luka**

PUT U HAOS

"Ne treba mi međunarodno pravo. Moć je ograničena samo mojim vlastitim moralom." (Donald Trump)

Izostanak trijumfa liberalne demokracije kao odgovora na veliki znanstveni i tehnološki progres i društvenu i političku mobilizaciju čovjeka, dovest će do velikih migrantskih pomjeranja stanovništva i sve većeg snaženja represije autoritarnih režima. Etnički sukobi, građanski ratovi, hibridno i specijalno ratovanje, agresivno ponašanje moćnih autoritarnih režima koji se ne uzdržavaju činiti i najteže zločine protiv čovječnosti bez ikakvih pravnih i političkih posljedica i moralnih ograničenja, učinit će današnji svijet haotičnim, a čovjeka duboko uznemirenim, zbunjenim ali i spremnim, više nego ikad do sada, da pruži otpor tom autoritarnom bezumlju i apsurdnosti.

Antiprosvjetiteljski autoritarizam

Istorijska netrpeljivost Rusa prema Ukrajincima, Hindusa prema Pakistancima, Jevreja prema Palestincima, Turaka prema Jermenima, Sunna muslimana prema Shia muslimana, kršćana prema muslimanima, protestanata prema katolicima, katolika prema pravoslavnima, hinduizma prema budizmu i islamu, pravoslavnih prema svim drugima, praćena je fascinacijom njihovih autoritarnih lidera teozofijom, gnosticizmom i eugenikom. U svojoj neograničenoj moći vladanja autoritarni vladari sve su više skloni ezoteričnom povezivanju svoje svetovne vlasti s duhovnom (sakralnom) mističnom spoznajom boga, što stvara čvrstu simbiozu između vladara i crkve, u kojoj čovjek ostaje trajno podređen i poslušan vladaru i njegovoj moći. U toj svojoj podređenosti i poslušnosti vladaru pod utjecajem permanentne svetovne i sakralne propagande, Homo sapiens postaje sklon da povjeruje da je vladar biće „arijevske rase“ sa nadljudskim sposobnostima koje ga čine moćnim izvesti ga iz svih njegovih nevolja.

Anti-prosvjetiteljska politika, prezir prema znanosti, slobodi javnih medija i vladavini prava, sklonost laganju i stvaranju općeg straha, poništavanje razlika između istine i laži, morala i nemorala, predstavljaju samo dio alata autoritarnih režima za političku i kulturnu transformaciju društva, čime se stvara nova paradigma društvene stvarnosti. Autoritarni vladari i režimi bi da mijenjaju svijet činom čiste volje. Zbog toga autoritarna vladavina mora stalno izazivati šokove i strahopoštovanje, mora brzo prelaziti iz jednog oblika u drugi, stvarajući tako

nevidljivu destruktivnu energiju koja pokreće društvo u nepredvidljivom pravcu. Tako će razorni agresivni rat protiv druge suverene države biti samo „specijalna vojna operacija“ s ciljem denacifikacije jednog naroda i njegovog vraćanja na „ispravan put“, dok će otvoreno činjenje Genocida biti samo pravedna borba protiv terorističke organizacije i terorizma kao prijetnje cijelom čovječanstvu. Urušavanje globalnog ekonomskog, političkog i pravnog poretka biće proglašeno za „dan oslobođenja“ čovječanstva, a sve to da bi se omogućilo stvaranje i ugradnja novog svjetskog poretka sa fašističkom ideologijom u arhitekturu demokratskog društva.

Kako autoritarni populizam funkcionira na velikoj ulozi neprikosnovene moći vođe, autoritarni režimi nose novu dimenziju krize koja je određena psihološkim profilom lidera, što mijenja način komunikacije između autoritarnih režima i čovjeka. Nije teško zamisliti kakva bi današnja politička filozofija svijeta bila bez Putina (1952), Trampa (1946), Xi Jinping-a (1949), Narendra Modia (1950), Recepta Tayyipa Erdoğana (1954), Ali Khamenei (1939), Benjamina Netanyahua (1949). Ovi vremenšni politički lideri koji nose kaos u sebi i težnju da preoblikuju svijet sukladno svojim unutarnjim duhovnim spletkarenjima na rubovima okultizma i mistike, magije i gatanja, pokazuju sve više znakova netolerancije, surevnjivosti, nesigurnosti i radikalizacije, zbog sve težeg razumijevanja procesa koji se dešavaju oko njih, što ih sve evidentnije vodi u gubljenje realnih veze sa stvarnošću. Opsjednuti vladanjem velikim imperijama u stilu velikih imperatora, postaju zarobljenici mesijanizma i sopstvene retorike i žive u istorijskim analogijama i metaforama. Oni svoje protivnike vide isključivo kao ljude koji se ne mogu tretirati kao ljudska bića i koja je poželjno ubiti, Otvorena reinkarnacija nacističke ideologije u punom je zamahu u 21 stoljeću. Oni drže svijet u strahu od pada njihovih kognitivnih sposobnosti i raspada njihovih imperija. Vođa je taj koji isključivo utjelovljuje mistični, kreativno-destruktivni duh čija će moć voditi čovječanstvo do njegove definitivne destrukcije.

Okultizam, mistika, magija i gatanje

Putinu i Netanyahu u razaranju samog bića čovjeka, pridružuje se Donald Trampa, autoritarni Predsjednik najmoćnije sile svijeta, koji će podržati zločine genocida u Ukrajini i u Gazi, obnoviti stare, odavno zaboravljene, imperijalističke projekcije ugovora o iskorištavanju tuđih minerala i nasilnog pripajanja/otimanja teritorija drugih država, direktnog uplitanja u odlučivanje drugih naroda kroz promoviranje i podržavanje krajnjih desničarskih partija, i ignoriranje ugovora o slobodnoj trgovini, uvodeći time čovječanstvo u novu eru „imperijalnog haosa“. Ideologiji Trampovog MAGA pokreta koja će međunarodni pravni sistem svesti na razinu vlasništva i ličnog morala autoritarnog vođe, učinit će ideologiju autoritarnog populizma nacističkom ideologijom 21 stoljeća.

Ono što Trampov MAGA i MAHA pokret ima zajedničko sa Putinovom nookratijom i Netanyahuovim cionizmom je kult ličnosti koji leži u njihovom središtu. Samo Tramp može da učini Ameriku ponovo velikom. Samo Netanyahu može stvoriti Veliki Izrael. Samo Putin može obnoviti granice velikog ruskog carstva iz doba Katarije Velike. Samo pokornost vođi je ono što čini da se sve to dogodi. Oni se međusobno slažu, podupiru jedan drugog i zajedno čine jedinstvenu ideološku platformu nacizma i zajedno grade jedinstvenu militarističku strukturu fašizma i razaranja čovječanstva. U zločinima genocida autoritarnog režima Benjamina Netanyahua i autoritarnog razbojničkog upada Trampa u Venecuelu, Putin nalazi legalizaciju za svoju politiku masovnog ubijanja civilnog stanovništva Ukrajine, otimanja djece od roditelja, razaranja gradova, i denacifikaciju Ukrajine, samo zato što su Ukrajinci odbili da budu Rusi, kako ih on doživljava. I Putin i Netanyahu svoje zločine vješto će ukomponirati u novu strategiju Trampovog MAGA i MAHA pokreta stvarajući time globalnu alijansu krajnje desničarskih autoritarnih vladara, koji zločine genocida sa neshvatljivom moralnom lakoćom pretvaraju u visoko profitabilne investicije u kooperaciji sa brojnim lokalnim korumpiranim i beskrupuloznim političarima, biznismenima i prevrtljivim vjerskim vođama.

Autoritarni populizam poziva se na najveće žrtve nacizma da bi legalizirao povratak nacizmu, vodeći psihološku igru „zamjenjenih uloga“ u kojoj žrtve nacizma postaju dželatari gdje kroz navođenje svojih prijatelja da prihvate njihove laži i propagandu, uvode pouzdan test moći širenja fašizma u društvene strukture u 21. stoljeću. Najvećim žrtvama nacizma biva dozvoljeno da ponove zločin koji je nad njima izvršen kao samoispunjavajući čin pravde i kolektivne nacionalne inicijacije. Kroz tu morbidnu kolektivnu nacionalnu inicijaciju testira se kako mogu autoritarna društva vladati svijetom, kako će se čovječanstvo odrediti prema iskušenjima koja donosi autoritarna vladavina i koliko je čovjek spreman da prihvati nepravdu, poniženje i bol koje mu se nanosi.

U ovom ratnom eksperimentu koji provodi autoritarni režim Rusije, Izraela i USA, čovjek kao ljudsko biće stavljen je van zaštitnih mjera zakona, gdje gubi svako pravo na brigu i zaštitu od države, dok autoritarni režimi postaju evoluirajuća avangarda čovječanstva, što čini samoispunjavajući čin destruktivnog autoritarnog populizma u 21. stoljeću.

Generacija novih promjena

Rođeni su između 2000 i 2012, i povezuju se i mobiliziraju preko digitalnih platformi tražići odgovornost vladajućih režima koji odbacuju demokratske reforme, bolje obrazovanje, pristupačno zdravstvo i ekonomsku pravdu. Njihove ideje se nastanjuju tamo gdje nepravda najviše pogađa nemoćnog čovjeka: u južnoameričkim favelama, razorenim prigradskim naseljima Azije i Afrike, sirotinjskim četvrtima Evrope i Amerike, i u elitnim djelovima velikih gradova gdje je čovjek getoiziran i izložen tiraniji nepravde. Globalno su povezani od

Afrike, Azije, Južne Amerike, Evrope, USA, Australije, Kanade, pa sve do Kine, Rusije i Indonezije. Njihovi putevi i ideje se susreću i ukrštaju na TikToku, Instagramu, Discordu, Redditu i na drugim elektronskim platformama što ih čini visoko mobiliziranom mrežom detektiranja korupcije vlasti, erozije demokracije, zdravlja i obrazovanja ljudi, što čini najveću prijetnju nasilnom autoritanom populizmu i licemjernoj demokraciji. Njihova pokretačka snaga je želja za uspostavljanjem većeg digniteta čovjeka, za podizanjem osjećanja potrebe za više demokratije, podizanje frustracija i otpora prema vlasti, crkvi, vojsci, i prema drugim institucijama koje učestvuju u porobljavanju čovjeka. Neumoljivo traže političke promjene, ostavke vlada i prisilne smjene vlasti i uspostavljanje novih institucija vlasti koje će biti bliže potrebama čovjeka.

Gen Z je generacija mladih, obrazovanih i talentiranih ljudi koja je inspirisana novim tehnologijama koje koriste u konekciji i mobilizaciji svojih ideja i aktivizma. **Oni stvaraju ideje na kojima se razvija „DOKTRINA KREATIVNE MODERNOSTI“** u kojoj se na platformama diversifikacije, autentičnosti i društvene odgovornosti, stvara novi svijet: svijet socijalne pravde, svijet klimatskog aktivizma i svijet održivog življenja ljudi na planeti zemlji. Oni odbijaju tradicionalne stereotipove identiteta, poštuju strogu individualnost i digitalni nativizam što im stvara mogućnosti da njihov glas postaje sve čujniji, značajniji i moćniji. Koriste hashtags, online peticije radi podizanja svijesti o nužnosti promjena i građenja globalnih pokreta koji dijele njihove vrijednosti. Podržavaju politiku koja počiva na platformi diversifikacije, autentičnosti i odgovornosti. Oni uvode svijet u novu globalnu igru, stvaraju nove intuicije, raskidaju sa konvencionalnim načinom razmišljanja i nude širi prostor za novi model kognitivnog aktivizma, što vodi stvaranju novog koncepta globalne svijesti čovjeka o demokratskoj državi kao garantu preživljavanja čovječanstva.